

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XXVII. De Finibus, Terminis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

CAP. XXVII.
De Finibus, Terminis.

Axioma I.

Pro terminis habentur mare, fluminum ripæ, viæ regales, montes, muri, stipites, valles, fossæ, aggeres, Landwehren / Landgräben / lapides, Marckmahl / Stein / Güter / Schiedstein / columna, arbores cruce signatæ, iisque solent addi Carbones & Cineres. Zieriz in *Const. Crim. art. 114*. Wehn. in *obs. Pract. verb. Gränze*.

II.

Fines probantur per libros, telles, famam, aliaque adminicula & indicia. *Mynf. Cent. 6. obs. v. 25, 26. adde Wehn. obs. pract. verb. Bezirk Brief.*

III.

Judex vel debet fines manifestos custodire, vel turbatos renovare, vel novos ponere per Geometras & agrimensores, magis tamen sequatur vias publicas die Landstrassen / quam parvas & vicinales. *Mynf. Cent. 6. obs. 27. Agorum verò mensuratio & terminorum positio fieri debet partibus præsentibus ab agrimensores juratis, geschwornen Feldmessern und Untergängern. Schneidew. in §. 20. Instit. de act. in act. fin. regund. n. 21.*

IV.

Crimen termini malitiosè moti est species falsi & puniatur arbitrio judicis. *Const. Crim. art. 114.*

CAP. XXIX.
Finis.

Axioma I.

Omnis agens agit propter finem, & finis est, qui movet agentem. *l. Si pater 4. Cod. de hered. instit. l. Eam. 14. C. de fideicommiss. ubi Baldus. Hinc fine deficiente, deficit effectus. Exemplo l. i. C. de Condict. ob caus. Vigel. in dial. jur. p. 212. vid. supr. sub lit. C. Cessante causa, &c. Et fine existente, cessat res vel actio, quæ ad finem tendit. Exemplum in §. fin. Instit. de Autor. tut. & l. 65. §. item, si alicujus. ff. pro socio. l. 12. §. si quis servum. de capto. & postl. l. 1. §. interdictum. ff. mi possid. Vigel. d. loc. quare etiam frustra fieri dicitur, quod factum non relevat, l. aliquando 13. §. si sub conditione 2. ad Sc. Vellejan. l. si quis 6. §. exigitur 2. de edendo. ibi: Ne forte vel supervacuas. & ubi Angel. notat, & concordantes allegat Jacob. de S. Gregorio. Exempli causa, quando cessat causa additionis, ea per calumniam fieri censetur. Baldus in Rubr. C. de fid. instrum. n. 12. vers. Conclusio. Hieronym. Magon. decis. Rotæ Lucens. 5. n. 7. & 8.*

II.

Quod contra vel præter finem & usum rei fit, ratum non est. Exemplum in l. 3. §. duæ autem 5. in fin. ff. de Carb. Edict. l. 1. §. Exceptionem. vers. cum enim propositum. ff. quarum rerum act. non dat. l. plerique 18. ff. de in jus voc. l. 129. de Regulis Juris.

III.

Qualis est finis, tale quoque censetur id, cujus

est finis. Exemplum in l. 1. §. hujus studii. ff. de l. & l. 4. §. itemque fieri. ff. de alienat. jud. mut. caus. fact. l. si quis sit 17. §. item apud. ff. de adilit. Edict.

IV.

Finis est duplex, τελος, και τελος. Ita finis, cui fit medicina, est æger: cujus contrarium est sanitas, Hugo Grotius in *defens. fid. Cathol. advers. Socin. cap. 1. p. 32. Wel. in parat. de pact. n. 8. Unde non datur finis ubi principium non præcessit, & non dicitur desinere, quod nunquam coepit, l. 96. de condit. & demonstr.*

V.

Causa finalis separanda est sæpenumero ab impulsiva. Ita enim defectus causæ finalis facit locum conditioni caus. dat. caus. non seq. Defectus autem causæ impulsivæ tunc demum nocet, cum per eum ipsum stat, qui implere debet, quominus impleat. Ant. Fab. 45. de Err. Pragm. c. 9. pag. 991.

VI.

FINIS est primus in intentione, & ultimus in executione, l. 1. C. de execut. rei judic. [Grotius lib. 1. de relig. Christ. p. 39. Scalig. lib. 1. in Aristot. de plantis. pag. 102. & lib. 2. de plant. pag. 292.] Aristot. lib. 2. Physic. cap. 7. quest. 20. art. 2. Tiraquell. in tract. Cessante caus. limit. 1. n. 6. Ægid. in proem. decret. super gloss. rubr. 9. ubi subdit, quod finis mover efficientem, efficiens præparat materiam, & tandem in eam præparatam inducit formam, ex quibus finis & effectus causarum efficitur, Surdus consil. 67. n. 30. & consil. 133. n. 21. & consil. 199. n. 12. & consil. 217. n. 4. Giurba in consuet. Messanen. cap. 1. gloss. 4. num. 112. Card. Tusch. pract. concl. tom. 3. lit. F. conclus. 378. n. 11. de fine cui competit judicare, convenit etiam judicare de mediis, Philosophus lib. 1. Ethic. cap. 1. text. in cap. præterea 5. de offic. deleg. nam media sequuntur naturam sui finis, & ab eo regulantur, l. oratio 16. ff. de sponsalibus. [Et proprium quidem est Philosophorum in causas inquirere, Jcti ubi finem habent & effectum, de mediis non adeo sunt solliciti. l. mulier 22. ad Sc. Treb. l. si mater 3. C. de Inst. & Subst.]

VII.

FINIS actus est expectandus, l. diximus 4. ff. de excusat. tutor. Everhard. in Topic. legalib. loco 100. Tiraquell. de retractu lign. ad finem tit. num. 18. 19. & 23. Mar. Giurba in consuetud. Messanen. p. 1. cap. 1. gloss. 4. tit. 12. [non quod præsens est, Cephal. 3. consil. 329. num. 22.] Et attendi debet in dispositionibus, quæ ad certum finem factæ sunt, ut contrarium non operentur, quia in præteritis finis est primus in intentione, & finis de Jure communi est victoria, [Cothm. lib. 1. consil. 9. n. 112.]